

1398-о заседание на Комитета на министрите към Съвета на Европа, формат „Права на човека“ (9 – 11 март 2021 г.)

Група дела С.Г. и други срещу България (жалба № 1365/07)

Наблюдение на изпълнението на решенията на Европейския съд

Относитими документи:

DH-DD(2021)23-rev3, CM/Del/Dec(2020)1369/H46-8

Жалба	Дело	Решение от	Окончателно на	Индикатор за класификация
1365/07	С.Г. и други	24/04/2008	24/07/2008	Комплексен проблем
46390/10	Ауад	11/10/2011	11/10/2012	
41416/08	М. и други	26/07/2011	26/10/2011	
45158/09	Курилович и други	01/06/2017	01/06/2017	
34016/18	О.Д.	10/10/2019	10/01/2020	
5115/18	М.А. и други	20/02/2020	20/06/2020	
59066/16	Бу Хасун ¹	06/10/2020	06/10/2020	

Описание на делата

Делата *С. Г. и други*, *Курилович и други*, *М. и други* и *Бу Хасун* касаят недостатъци на процедурата по съдебен контрол на заповедите за експулсиране на чужденци поради заплаха за националната сигурност, като липса на състезателност в процеса и липса на преценка на фактическите обстоятелства, обосноваващи заплахата за националната сигурност, или на пропорционалността на експулсирането. Те касаят също липсата на публичност на съдебните решения (нарушения на чл. 8 и чл. 13).

Делата *Ауад*, *М. и други*, *О.Д.* и *М.А. и други* касаят липсата на обстойна проверка от страна на съдилищата на твърденията на жалбоподателите, свързани с риск за живота им или с риск от малтретиране в държавата, в която се експулсира чужденецът, и липсата на средство за защита с автоматичен суспензивен ефект (потенциални нарушения на чл. 2 и чл. 3 по делата *Ауад*, *О.Д.* и *М.А. и други* и нарушения на чл. 13 по делата *Ауад*, *О.Д.* и *М. и други*).

По делото *С. Г. и други* Съдът също така е установил нарушение на правото на процесуални гаранции по отношение на експулсирането (чл. 1 от Протокол № 7), тъй като на първия жалбоподател е била неоснователно отказана възможността да упражни правата си по тази разпоредба на национално ниво преди да бъде експулиран, въпреки че твърдените по отношение на него факти са се отнасяли до заплахата за общественения ред, а не за националната сигурност.

Накрая, някои от делата касаят нарушения, свързани със задържане с цел експулсиране и бавен и неефективен съдебен контрол над него (нарушения на чл. 5 §§ 1 (f) и 4).

Състояние на изпълнението на решенията

Властите предоставиха обновен план за действие последно на 2 март 2021 г. (DH-DD(2021)23-rev3).

Индивидуални мерки:

Не се изискват допълнителни индивидуални мерки по трите по-стари дела².

Съдебното производство по делото *Курилович и други* беше възобновено и през април 2018 г. Върховният административен съд („ВАС“) отмени заповедта за експулсиране с мотива, че не съдържа оценка на пропорционалността. Г-н Курилович е включен в информационния масив на нежеланите в страната чужденци от 12 януари 2018 г. до 11 януари 2028 г.³, но не са били приети конкретни

¹ Това дело се предлага да се класифицира на настоящото заседание като повтарящо се дело от тази група.

² Вж. бележките и решенията на Комитета, приети на неговите 1179-то (по делото *Ауад*), 1222-ро (по делото *М. и други*) и 1280-то (по делото *С.Г. и други*) заседания.

³ Съгласно чл. 21а от Закона за чужденците министърът на вътрешните работи или председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" могат да включват чужденци в информационния масив на нежеланите чужденци, на които не е позволено да влизат отново в България или да им бъде издадена виза.

[принудителни] административни мерки в тази връзка. Съпругата и децата на г-н Курилович са български граждани. Настоящото им местожителство не е известно.

През март 2020 г. Комитетът отбеляза, че основанията за експулсирането на първия жалбоподател по делото *Курилович* никога не са били потвърдени в съответстваща на Конвенцията процедура и че с оглед на обстоятелствата по делото невъзможността му да се върне в България след обявяването му за нежелан чужденецът оказва влияние върху личното положение на жалбоподателите, тъй като някои от тях са български граждани. Поради това той покани властите да предоставят информация за правните средства, чрез които жалбоподателят би могъл да подложи мотивите за обявяването му за нежелан чужденец на задълбочен съдебен контрол.

Властите посочиха, че включването в информационния масив на нежеланите чужденци не подлежи на отделен съдебен контрол, но отказът за издаване на виза и налагането на други мерки подлежат на такъв контрол, също и по отношение на причините за включването в информационния масив. На 26 януари 2021 г. Българският хелзинкски комитет („БХК“)⁴ представи примери на противоречива съдебна практика. Жалбоподателят не е подавал искане за издаване на виза от 2017 г. Властите припомнят, че имиграционната политика е изцяло в рамките на преценката на държавата и че Конвенцията не налага задължение да се разреши на чужденците да влязат в определена държава, ако пребивават в друга.

Що се отнася до делото *О.Д.* властите предоставиха гаранции, че жалбоподателят няма да бъде експулиран в Сирия. Производството по отношение на заповедта за експулсиране е възобновено и е висящо в момента пред Софийския административен съд. БХК посочи, че националните съдилища и съответните изпълнителни органи продължават да считат, че заповедта за експулсиране е още в сила. Властите обясниха, че валидността на заповедта за експулсиране на жалбоподателя е изтекла на 6 ноември 2018 г. и че понастоящем няма други валидни принудителни мерки спрямо него.

Колкото до делото *М.А. и други*, властите предоставиха гаранции, че вторият, третият и четвъртият жалбоподатели няма да бъдат експулсирани в Китай или в друга държава, където би имало риск от връщането им в Китай, като същевременно посочиха, че се смята, че те са напуснали България нелегално.

По делото *Бу Хасун* властите посочиха, че жалбоподателят е поискал възобновяване на производството по отношение на заповедта за експулсиране. Понастоящем това искане е висящо пред ВАС.

Общи мерки:

Последно разглеждане от Комитета: През март 2020 г. Комитетът отбеляза с интерес изготвянето на законопроект в края на 2019 г., който изглежда отговаря адекватно на повечето от нерешените въпроси, тъй като предвижда: 1) автоматичен суспензивен ефект при твърдения за наличие на риск за живота или риск от малтретиране, както и споменаване в правно обвързващ акт, който подлежи на съдебен контрол, на държавата, в която се експулсира чужденецът; 2) правило, според което заповедите за експулсиране, основани на съображения за заплахата за общественения ред, не трябва да се изпълняват преди чужденецът да е упражнил правата си съгласно чл. 1 от Протокол № 7; 3) правила за бърз съдебен контрол на задържането с цел експулсиране. Комитетът призова властите да подготвят в допълнение законодателни изменения, целящи въвеждането на система от публични и непублични решения по класифицирани като „секретни“ дела, по които е невъзможно да се публикува пълното решение поради заплахата за националната сигурност. Той също ги покани да представят информация преди 1 декември 2020 г. за приемането на адекватни законодателни изменения във всички горепосочени области и възложи на Секретариата да подготви проект на междинна резолюция за разглеждане на настоящото му заседание, в случай че не се постигне осезаем напредък в това отношение.

Законодателна реформа, приета на първо четене: На 30 юли 2020 г. правителството внесе в Народното събрание законопроект за изменение на Закона за чужденците. Този законопроект беше приет на първо четене на 2 октомври 2020 г. Измененията, приети на първо четене, и по-нататъшните законодателни предложения са представени по-долу под съответните заглавия.

Съдебен контрол (чл. 8 и чл. 13): Законът за чужденците претърпя изменения през 2007, 2009, 2011, 2013 и 2017 г., за да осигури съдебен контрол и да подобри функционирането му. Дълги години ВАС беше компетентният съд, разглеждащ заповедите за експулсиране. През 2019 г. тази компетентност беше прехвърлена на първоинстанционните административни съдилища. Пропорционалността на мерките за експулсиране подлежи на съдебен контрол; тежестта на доказване е на властите и съдиите

⁴ Вж. становището на БХК от 26 януари 2021 г., както и отговора на властите от 4 февруари 2021 г. (DH-DD(2021)141).

могат да изискват доказателства от тях при спазване на принципа „необходимост да се знае“. Видно от някои публични решения, ВАС е проверявал както наличието на факти, сочещи на сериозна заплаха за националната сигурност и/или обществения ред, свързани с конкретното поведение на засегнатото лице, така и пропорционалността на експулсирането. Заинтересованите лица и техните адвокати могат да видят цялото дело и да се запознаят с целия текст на решението.

Публични съдебни решения (чл. 8 и чл. 13): Понастоящем единственият механизъм за публикуване на съдебно решение, ако съдържа чувствителна информация, е съответният съдебен състав да вземе такова решение. Тъй като практиката на съдилищата е да засекретяват съдебните решения в по-голямата част от делата [съдържащи чувствителна информация], властите обмислят възможни законодателни изменения, за да задължат съдилищата да публикуват частично своите решения по чувствителни дела. Министерството на правосъдието е изработило проекторазпоредба, обсъдена на междуинституционална среща, но поради пандемията от COVID-19 работата по нея е била отложена и ще се възобнови след подобряване на ситуацията.

Преценка на риска за живота или на риска от малтретиране в държавата, в която се експулсира чужденецът, и средство за защита с автоматичен суспензивен ефект (чл. 2, чл. 3 и чл. 13): Изменение на чл. 44а от Закона за чужденците от март 2013 г. позволи на съдилищата да преценяват този риск и, съгласно чл. 166, ал. 4 от Административнопроцесуалния кодекс, да спрат изпълнението на заповедта за експулсиране. Ефективността на това средство за защита обаче се подкопава⁵ от липсата на автоматичен суспензивен ефект на жалбата до съда от чужденец в такава позиция.

Освен това понастоящем държавата, в която се експулсира чужденец, не се посочва в заповедта за експулсиране и е невъзможно да се издаде отделно решение, подлежащо на съдебен контрол, което да я посочва, след като тя бъде определена. Законодателните изменения, приети на първо четене, предвиждат държавата, в която се експулсира чужденец, да бъде посочвана в заповедите за експулсиране и връщане. Ако с окончателно съдебно решение се установи риск за живота или риск от малтретиране, администрацията ще издаде нова заповед, посочваща държавата, в която чужденецът не може да бъде експулсиран. Според властите, ако се посочи нова държава, в която експулсирането да бъде изпълнено, изменената заповед за експулсиране ще подлежи на отделно обжалване.

Законопроектът от 2019 г., разгледан от Комитета на 1369-ото заседание (март 2020 г.), предвиждаше, че жалбите, съдържащи твърдения за риск за живота или за риск от малтретиране, трябва да имат автоматичен суспензивен ефект. Приетите на първо четене законодателни изменения не съдържаха такава разпоредба.

През октомври 2020 г. Министерството на правосъдието предложи разпоредба, според която, ако в жалба срещу заповед за експулсиране, издадена на основание сериозна заплаха за националната сигурност, се съдържат обосновани твърдения за съществен риск за живота или риск от малтретиране, съдът следва да се произнесе служебно по спирането на изпълнението на заповедта за експулсиране при получаване на жалбата съгласно правилата на чл. 166, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс („АПК“). Докато съдът не се произнесе, мярката не се изпълнява. Съдът разглежда основанията за спиране в закрито заседание и се произнася „незабавно“. Решението на съда може да бъде обжалвано в рамките на седем дни.

В становището си от 26 януари 2021 г. БХК посочи, че горното предложение, макар и представляващо подобрене на законопроекта, приет на първо четене, изглежда недостатъчно, за да защити правата на чуждестранните граждани, тъй като не предвижда спиране *ex lege*, което да не е в зависимост от „субективни съображения“. Властите отговориха, че предложената разпоредба има за цел да предотврати риска от отваряне на път за злоупотреба от страна на чужди граждани с автоматичния *ex lege* суспензивен ефект в ситуации, в които няма „никакви основания за съмнение относно евентуално нарушение на правата по Конвенцията в приемащата държава“.

Предложението на Министерството на правосъдието беше одобрено от съответната парламентарна комисия през февруари 2021 г. и се очаква да бъде гласувано на второ четене от Народното събрание. Правителството уточни, че дори предложението на Министерството на правосъдието да не бъде прието от парламента, изричното споменаване на държавата, в която се експулсира чужденецът, и възможността да се спре незабавното изпълнение на заповедта за експулсиране съгласно чл. 166, ал. 4 от АПК следва да се считат за ефективно средство за защита, тъй като чуждестранните граждани ще могат да твърдят, че са изложени на риск за живота си или на риск от малтретиране в държавата, в която следва да се изпълни експулсирането. Националните съдилища ще могат да разгледат бързо такива искания и да вземат решение по тях незабавно съгласно чл. 166, ал. 2 и 3 от АПК.

⁵ Вж. решението по делото *О.Д.*, §§ 12, 13, 61, 62 и 63, където националното съдебно производство е приключило през август 2014 г. Вж. също решението по делото *М.А. и други*, §§ 78-84, където националното съдебно производство е приключило през 2019 г.

Процедурни гаранции относно експулсирането (чл. 1 от Протокол № 7): Понастоящем вътрешното законодателство предвижда задължително незабавно изпълнение на заповедта за експулсиране, основана на заплахата за общественения ред. Измененията, приети на първо четене, предвиждат автоматичен суспензивен ефект на обжалванията в такива ситуации.

Гаранции, свързани със задържането с цел експулсиране (чл. 5 §§ 1 (f) и 4): Правната рамка, уреждаща задържането на чужди граждани с цел експулсиране, беше реформирана през май 2009 г. с няколко допълнителни изменения оттогава. В резултат на тези реформи първоначалният период на задържане не може да надвишава шест месеца. Той може да бъде удължен най-много с допълнителни 12 месеца до общо 18 месеца в изключителни случаи. Заповедта за задържане [бел. прев. заповед за принудително настаняване в специален дом за временно настаняване на чужденци] и заповедите за продължаване на задържането могат да бъдат обжалвани. Сроковете, предвидени от закона за разглеждане на жалбите, са един месец на първа инстанция и два месеца на втора инстанция, но прегледът понякога може да отнеме повече време⁶. Чужденецът има право да бъде изслушан, да представя доказателства и да има достъп до доказателствата по делото. Ако се установи, че по технически или правни причини вече няма разумна възможност за експулсиране на лицето, то трябва незабавно да бъде освободено. Измененията, приети на първо четене, предвиждат, че съдът следва да се произнесе по жалбата срещу заповедта за задържане в рамките на 7 дни на първа инстанция и 14 дни пред ВАС.

Най-скорошни развития: На 26 февруари 2021 г. законопроектът за изменение на Закона за чужденците беше приет на второ четене, заедно с изменението, даващо временен автоматичен суспензивен ефект на жалбите срещу заповеди за експулсиране заради заплахата за националната сигурност. Суспензивният ефект може да бъде удължен със съдебно решение. Обнародването в Държавен вестник се очаква през следващите дни. Измененията ще влязат в сила три дни след обнародването им.

Анализ на Секретариата

- Индивидуални мерки

По отношение на делото *Курилович* властите не са успели да отговорят изцяло на поканата на Комитета да предоставят информация за правните средства, чрез които жалбоподателят би могъл да подложи мотивите за обявяването му за нежелан чужденец на задълбочен съдебен контрол. Следва да се припомни, че такава информация се изисква, тъй като основанията за неговото експулсиране никога не са били потвърдени в съответстваща на Конвенцията процедура и че връщането му в България впоследствие е станало невъзможно поради обявяването му за нежелан чужденец по правила, които не позволяват съдебен контрол на твърденията срещу него. Посочването от властите, че причините за включването в информационния масив на нежеланите чужденци могат да бъдат разглеждани по повод отказ за издаване на виза, не засяга това заключение поради противоречивата практика на националните съдилища по този въпрос.

Следователно, с оглед на обстоятелствата по това дело властите следва да бъдат поканени да обърнат внимание на съответните национални съдилища на особено важната за първия жалбоподател да може да се възползва, ако му бъде отказана виза, от съответстващо на Конвенцията разглеждане на причините за обявяването му за нежелан чужденец.

Що се отнася до делото *О.Д.*, Комитетът би могъл да покани властите да предоставят информация за развитието на възобновеното производство относно заповедта за експулсиране и да продължават да се въздържат от връщане на жалбоподателя в Сирия или в трета държава, в която би могло да има риск за връщането му в Сирия.

По отношение на делото *Бу Хасун* Комитетът би могъл да покани властите да предоставят информация за развитието по искането за възобновяване на производството, свързано със заповедта за експулсиране.

Що се отнася до жалбоподателите по делото *М.А. и други*, за които се смята, че са напуснали България незаконно, Комитетът би могъл да изрази увереността си в ангажимента на властите да не ги експулсират, ако въпреки това се окаже, че се намират на българска територия и би могъл да реши да приключи разглеждането на това дело.

- Общи мерки

⁶ Вж. решението по делото *М.М.*, № 75832/13, §§ 51 - 59, от 8 юни 2017 г., приключено след приемането на необходимите индивидуални мерки с окончателна резолюция CM/ResDH(2019)56.

Комитетът наблюдава отблизо въпросите, повдигнати по тези дела, от 2008 г. насам и приетите досега мерки от властите позволяват да се отчете значителен напредък, като подобряването на съдебния контрол на заповедите за експулсиране и на задържането с цел експулсиране, както и предоставянето на компетентност на съдилищата да разглеждат въпроса за риска за живота и риска от малтретиране и да спират изпълнението на експулсирането.

Заключенията на Европейския съд в неотдавнашното решение по делото Бу Хасун, отнасящо се до национални решения от 2016 г., поставят обаче под съмнение солидността на постигнатия напредък по отношение на задълбочения съдебен контрол на твърденията на изпълнителната власт по дела за експулсиране. Решението също така сочи на потенциална липса на състезателност, тъй като не е ясно дали на адвоката на жалбоподателя са били представени извадки от документите, на които се основава решението за експулсиране. Следователно изглежда необходимо властите да предоставят оценка относно причините за това ново нарушение и необходимостта от допълнителни мерки в тази сфера.

Комитетът също така идентифицира важни нерешени въпроси и прие решения, приканващи властите да приемат реформи, които не бяха последвани от конкретни стъпки в продължение на няколко години.

В тази връзка Комитетът може да отбележи със задоволство неотдавнашното приемане на второ четене на законодателна реформа, която въвежда правила, разрешаващи адекватно няколко нерешени въпроса, предвиждайки:

- държавата, в която се експулсира чужденец, да се посочва в заповедта за експулсиране, което съгласно общите правила на административното производство също позволява съдебен контрол на промяната на държавата на експулсиране;
- заповедта за експулсиране по съображения за заплахата за обществения ред да не се изпълнява, преди чужденецът да е имал възможност да упражни правата си съгласно чл. 1 от Протокол № 7;
- съдебният контрол на задържането с цел експулсиране да се извършва в много по-кратки срокове.

Комитетът може също така да приветства неотдавнашното приемане на изменение, което предоставя временен автоматичен суспензивен ефект на жалбите срещу заповедите за експулсиране поради заплахата за националната сигурност, съдържащи „обосновани твърдения“ за „съществен риск“ за живота или риск от малтретиране, който ефект може да бъде удължен със съдебно решение.

Поясненията на властите сочат, че автоматичен суспензивен ефект може да не бъде предоставян в ситуации, в които няма „никакви основания“ за притеснения от евентуално нарушение на правата по Конвенцията в държавата, в която се експулсира чужденец. Подобен подход теоретично е в състояние да отговори на минималния изискван стандарт за защита. Ако обаче се прилага извън най-очевидните ситуации, може да не е достатъчен да предотврати непоправими грешки.

Поради това Комитетът би могъл да подчертае значението на бъдещата административна и съдебна практика за гарантиране на солидна процедура за вземане на решения, според която съдът взема решението относно наличие на „обосновани твърдения“ за риск за живота или риск от малтретиране (освен ако твърденията са очевидно несвързани с такъв риск, както се предлага от властите⁷) и експулсирането се спира системно, докато съдът не се произнесе по въпроса за спирането. Независимо от изискването за бързо разглеждане, съдебното разглеждане следва да бъде обстойно и на чужденеца следва да се предоставят достатъчно време и средства, за да представи своите твърдения и доказателствата в тяхна подкрепа.

Освен това Комитетът би могъл отново да призове властите да подготвят и приемат законодателни изменения, въвеждащи система от публични и непублични решения, според която при невъзможност да се публикува пълното решение по делото заради заплахата за националната сигурност, основното съдържание на фактическите констатации и на мотивите да се оповестяват публично.

И накрая, властите предоставиха на 19 февруари 2021 г. информация относно мерките за избягване на нарушения на чл. 5, §§ 1 (f) и 4 от Конвенцията, наред с другото, за това дали съдилищата преценяват усърдието на органите на изпълнителната власт при организирането на експулсирането, когато разглеждат законосъобразността на продължаващото задържане и възможността за освобождаване преди изтичането на шестмесечния или дванадесетмесечния период на задържане, ако заповедта за задържане е влязла в сила, но има фактор, който може да повлияе на законността или обосноваването на задържането⁸ (вж. информационния документ CM/Inf/DH(2012)3-rev).

⁷ Вж. *Хлаифия и други срещу Италия* [ГО], № 16483/12 §§ 276-281; *Де Соуза Рибейро срещу Франция* [ГО], № 16483/12, §§ 82-83.

⁸ За сравнение *Абдулхаков срещу Русия*, № 14743/11, §§ 212 - 216.

Комитетът може да отбележи с интерес тази информация и да възложи на Секретариата да изготви оценка по нея.

В светлината на всички изложени по-горе бележки Комитетът би могъл да отчете, че е постигнат осезаем напредък с приемането на необходимата законодателна реформа и може да покани властите да предоставят информация за прилагането на новите правила и нерешените въпроси до края от декември 2021 г.

Осигурено финансиране: ДА

РЕШЕНИЯ:

Представителите на министрите

1. припомниха, че тези дела се отнасят до недостатъци на процедурата по съдебен контрол на заповедите за експулсиране поради заплахата за националната сигурност и задържане с цел такова експулсиране, липсата на обстойна проверка на твърдения за риск за живота или риск от малтретиране в държавата, в която се експулсира чужденецът, и липсата на средство за защита с автоматичен суспензивен ефект за предотвратяване на експулсирането, когато се правят обосновани твърдения за наличието на такива рискове;

Що се отнася до индивидуалните мерки

2. отбелязаха, що се отнася до делото *Курилович*, че невъзможността на първия жалбоподател да се върне в България след обявяването му за нежелан чужденец повдига въпроси по индивидуалните мерки и поканиха властите да информират съответните национални съдилища относно особената важност за първия жалбоподател да може да се възползва, ако му бъде отказана виза, от съответстващо с Конвенцията разглеждане на причините за обявяването му за нежелан чужденец;

3. поканиха освен това властите да предоставят информация за резултата от възобновеното производство по заповедта за експулсиране на жалбоподателя О.Д. и по искането за възобновяване на жалбоподателя Бу Хасун, както и да продължават да се въздържат от връщане на жалбоподателя О.Д. в Сирия или в трета държава, в която би могло да има риск за връщането му в Сирия;

4. като отбелязаха, че по отношение на жалбоподателите по делото *М.А. и други* се смята, че са напуснали България незаконно и като изразиха увереност в ангажимента на властите да не ги експулсират, ако се окаже, че се намират на българска територия, решиха да приключат разглеждането на това дело и приеха финална резолюция [CM/ResDH\(2021\)42](#);

Що се отнася до общите мерки

5. припомниха, че по-ранните реформи са позволили да се постигне значителен напредък, като подобряването на съдебния контрол на заповедите за експулсиране и на задържането с цел експулсиране; поканиха властите да предоставят оценка относно причините за нарушението, установено по неотдавнашното дело *Бу Хасун* относно липсата на задълбочен съдебен контрол на твърденията на изпълнителната власт срещу жалбоподателя, както и относно необходимостта от приемане на допълнителни мерки;

6. отбелязаха със задоволство, че властите са приели на 26 февруари 2021 г. на второ четене изменения на Закона за чужденците, които изглежда да отговарят адекватно на няколко нерешени въпроса, по-специално чрез изискване държавата, в която се експулсира чужденец, да бъде посочвана в правно обвързващ акт, който подлежи на съдебен контрол и чрез въвеждане на правило, според което заповедите за експулсиране по съображения за заплахата за общественения ред да не следва да се изпълняват преди чужденецът да е упражнил правата си съгласно чл. 1 от Протокол № 7, както и чрез разпоредби за бързо съдебно разглеждане на задържането с цел експулсиране;

7. приветстваха също приемането на второ четене на изменение на Закона за чужденците, което предвижда временен автоматичен суспензивен ефект на жалби срещу заповеди за експулсиране заради заплахата за националната сигурност, съдържащи „обосновани твърдения“ за съществен риск за живота или риск от малтретиране в държавата, в която се експулсира чужденецът, който ефект може да бъде удължен с решение на националните съдилища;

8. подчертаха важността бъдещата административна и съдебна практика да гарантират солидна процедура за вземане на решения, според която съдът решава относно наличието на риск за живота или риск от малтретиране (освен ако твърденията са очевидно несвързани с такъв риск, както се предлага от властите); експулсирането се спира системно, докато съдът не се произнесе по въпроса за спирането; на чужденеца се предоставят достатъчно време и средства, за да представи своите твърдения и доказателства и съдебната проверка е обстойна; насърчиха властите да предоставят информация за относимата национална практика по новите правила, веднага щом е налична;

9. отново настоятелно призоваха властите да въведат бързо система от публични и непублични решения, според която при невъзможност по делата да се публикува пълното решение заради заплахата за националната сигурност, основното съдържание на фактическите констатации и мотивите да се оповестява публично; отбелязаха с интерес предоставената информация по въпросите, идентифицирани в информационния документ CM/Inf /DH(2012)3-rev относно мерките за предотвратяване на нарушения на чл. 5 §§ 1 (f) и 4 от Конвенцията и възложиха на Секретариата да представи оценка на тази информация;

10. поканиха властите да предоставят информация по нерешените въпроси, посочени по-горе, до края на декември 2021 г.